

Instytut
Studiów
Strategiczných

Sprawozdanie z działalności Fundacji Instytut Studiów Strategiczných za rok 2017

FUNDACJA
INSTYTUT STUDIÓW STRATEGICZNYCH

[Signature]
Prof. dr hab. Grażyna Skąpska
Członek Zarządu

Prezes Zarządu

[Signature]
Anna Szumańska-Klich
dr hab. prof. dr Artur Gruszczyk

Członek Zarządu
Instytut Studiów Strategiczných
[Signature]
Rafał Bonik

Członek Zarządu
Instytut Studiów Strategiczných

FUNDACJA
INSTYTUT STUDIÓW STRATEGICZNYCH

[Signature]
Andrzej Zdobych
Członek Zarządu

[Signature]
ORSZULEK GRACEV

[Signature]
WŁDZIECH WRÓBLEWSKI

FUNDACJA
INSTYTUT STUDIÓW STRATEGICZNYCH

[Signature]
Antoni Potocki
Członek Zarządu
FUNDACJA

INSTYTUT STUDIÓW STRATEGICZNYCH

[Signature]
Prof. dr hab. Zdzisław Mach
Członek Zarządu

[Signature]
dr Piotr Buła

[Signature]
Członek Zarządu
Instytut Studiów Strategiczných

W 2017 roku Fundacja Instytut Studiów Strategicznych prowadziła pięć głównych programów z których każdy zorientowany był na inną sferę problemową.

- Nowy Kształt Bezpieczeństwa Euroatlantyckiego
- INDEX Pamięci Polaków Zamordowanych przez Hitlerowców za Pomoc Żydom
- Polska w Unii Europejskiej
- Projekt „Nie wystarczy być ... kobietą”
- ISS dla społeczeństwa obywatelskiego

Program Nowy Kształt Bezpieczeństwa Euroatlantyckiego

XXVI Międzynarodowa Krakowska Konferencja Bezpieczeństwa

“Ameryka i bezpieczeństwo euroatlantyckie – ustanawiając nowy porządek?”

Termin realizacji: 27 marca 2017

Miejsce realizacji: Pałac Krzysztofory Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Organizator: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Współorganizatorzy: Kwatera główna NATO, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

Patronat honorowy: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

Sponsorzy: Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Partnerzy medialni: Para Bellum, Gazeta Wyborcza, POLITYKA, Krakow.pl

Konferencja odbyła się 27 marca 2017 roku w Pałacu Krzysztofory Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Rynek Główny 35. Spotkanie zostało zainaugurowane przez Prezes Fundacji Instytut Studiów Strategicznych, Panią Annę Szymańską-Klich. Podkreśliła ona znaczenie XXVI Międzynarodowej Konferencji Bezpieczeństwa w odniesieniu do nowej i niepewnej sytuacji w środowisku międzynarodowym, zwłaszcza po wyborze Donalda Trumpa na nowego Prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Pierwszy panel konferencji, „Nowa polityka zagraniczna USA i jej wpływ na NATO – priorytety, możliwości i finansowanie” skupił się na relacjach pomiędzy NATO i Stanami Zjednoczonymi. W pierwszym panelu wystąpili: Robert Nurick – Starszy doradca w Brent Scowcroft Center on International Security, Atlantic Council; Marco Overhaus – Instytut Polityki Międzynarodowej oraz Bezpieczeństwa SWP; Prof. Roman Kuźniar – Uniwersytet Warszawski; Dominique David – Doradca Dyrektora Francuskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych IFRI; Mieczysław Cieniuch – Generał Sił Zbrojnych RP w stanie spoczynku, były Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, były ambasador RP w Ankarze; z Markiem Świerczyńskim z Polityki Insight jako moderatorem.

Robert Nurick w swoim wystąpieniu podkreślił nieoczekiwany wynik wyborów prezydenckich w USA i fakt, że od ich zakończenia wiele kwestii pozostało niejasnych, w szczególności amerykańska polityka zagraniczna. Zaznaczył on, że po wyborach zawsze przez pewien czas istnieje okres niepewności co do działań nowo wybranego prezydenta, jednak w tym przypadku okres ten jest zaskakująco długi. Zdaniem Nuricka zasadnicze znaczenie mają cztery kwestie związane z polityką USA i powinny one zwiększyć naszą świadomość odnośnie amerykańskich działań:

- po pierwsze amerykańska polityka wobec kluczowych sojuszników, w szczególności członków NATO: wg Prezydenta Trumpa NATO jest organizacją przestarzałą, a sojusznicy nie płacą wystarczająco USA za swoją ochronę. Z tego powodu przez nadmierne wykorzystywanie Stanów Zjednoczonych państwa członkowskie NATO mogą doprowadzić do odłączenia się Waszyngtonu z Sojuszu. Jednak charakter rządowych nominacji w zakresie relacji transatlantyckich pokazuje bardziej optymistyczny obraz. Prezydent Trump wydaje się delegować wiele aspektów obronnych na nowo powołane osoby w swojej administracji, w tym na Sekretarza Obrony Jamesa Mattisa i Doradcę ds. Bezpieczeństwa Narodowego H.R. McMastera, którzy nie przewidują całkowitego wycofania się USA z NATO;
- Drugą ważną kwestią są relacje USA z Rosją: Prezydent Trump wydaje się być chętny do zwiększenia dyskusji i współpracy z rosyjskim prezydentem Władimirem Putinem, zwłaszcza w sprawach wspólnych, takich jak walka przeciwko Państwu Islamskiemu i terroryzmowi. Niemniej jednak w większości priorytety USA i Rosji wydają się być zupełnie inne i nawet jeśli współpraca we wspomnianym zakresie byłaby możliwa, trudno wyobrazić sobie, że zmieniłoby to napięte relacje pomiędzy oboma krajami. Co więcej, sytuacja na Ukrainie po rosyjskiej aneksji Krymu pozostaje niezmienną od 2014 roku, a USA nie wydają się być chętne do zniesienia sankcji nałożonych na Rosję, co będzie istotną kwestią przy rozmowach o zwiększaniu współpracy pomiędzy USA i Rosją. Wielu polityków obawia się „sprzedania” Ukrainy przez Trumpa, jako ustępstwa na rzecz złagodzenia polityki Putina w istotnych dla USA kwestiach.
- Kwestia polityki jądrowej, powiązanej z amerykańskimi relacjami z Rosją. Z jednej strony Donald Trump chciałby zwiększyć ilość posiadanej przez USA broni jądrowej. Z drugiej strony chciałby on zobaczyć znaczną redukcję arsenału jądrowego na całym świecie. Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem tego zagadnienia byłoby rozszerzenie istniejącej umowy START.

- Obrona przeciwrakietowa: tarcza przeciwrakietowa USA-NATO w Europie jest istotnym przedmiotem dyskusji w relacjach na linii USA-Rosja od ponad dekady. Rosja nadal argumentuje, że kwestia ta będzie miała wpływ na jej politykę odstraszania strategicznego. Chociaż sama tarcza antyrakietowa nie wpłynie na rosyjską politykę odstraszania, to zainteresowanie Trumpa potencjalną narodową obroną rakietową mogłoby mieć negatywny skutek na działania strony rosyjskiej.

Pomimo wymienionych kwestii i nieprzewidywalności administracji Trumpa, Robert Nurick pozostaje optymistą odnośnie amerykańskiej polityki transatlantyckiej. Podkreśla fakt, że kontrola i równowaga jaką nad prezydentem posiada amerykańska Konstytucja, nie pozwoli Trumpowi na realizację wszystkich jego zamierzeń.

Marco Overhaus podczas swojego wystąpienia poruszył kwestię głównego celu dla członków NATO, jakim jest przeznaczenie 2% ich PKB na obronę. Ten długoterminowy cel został osiągnięty dotychczas tylko przez pięć państw członkowskich Sojuszu. Naciski Prezydenta Trumpa mające zmienić podział obciążeń, w znacznej mierze wpływają na niemiecki dyskurs. Nawet jeśli USA nie mogą całkowicie wyłączyć się z działań NATO, zmniejszenie ich udziału w Sojuszu może mieć znaczący wpływ na Europę i jej bezpieczeństwo. Zdaniem Marco Overhauusa Niemcy zdają sobie sprawę, że powinny być bardziej zaangażowane w zarządzanie kryzysowe, pomimo, że działalność wojskowa nadal jest wrażliwym tematem w Niemczech.

Roman Kuźniar podzielił się swoimi obawami odnośnie stosunku Prezydenta Trumpa wobec NATO. Profesor mówił o roli jaką Rosja odgrywa wewnątrz NATO – może zmierzać ona do próby złamania solidarności pomiędzy krajami członkowskimi Sojuszu. Tendencje Trumpa do obracania się w stronę Rosji, z równoczesnym zaniedbywaniem dobrych relacji z państwami europejskimi mogą nieuchronnie podważać rolę Unii Europejskiej w środowisku międzynarodowym. Prof. Kuźniar nawiązał również do Zbigniewa Brzezińskiego i jego koncepcji nowego globalnego trójkąta, obejmującego Chiny, Rosję i USA jako aktorów o globalnym wpływie, który nie obejmuje Unii Europejskiej. Taka polityka może być powrotem do starego porządku na arenie międzynarodowej, przesunięciem, które według Prof. Kuźniara nie przyniesie korzyści Europie.

Dominique David argumentował, że NATO coraz bardziej staje się instrumentem politycznym a mniej narzędziem obronnym. Podkreślił fakt, że Trump utrzyma podstawowe relacje z NATO ale wnosi faktyczną niepewność w relacjach sojuszniczych. Wszystkie te elementy

oznaczają, że Unia Europejska potrzebuje strategicznego planu dla Europy. D. David uważa, że powinna istnieć alternatywna możliwość dla Europejczyków, polegająca na autonomii od Stanów Zjednoczonych bez NATO, w przypadku zaistnienia rozbieżności wspólnych interesów. Europejczycy powinni tworzyć własne możliwości obronne, a tym samym wzmocnić współpracę w zakresie bezpieczeństwa i obrony w Unii Europejskiej. To rozwiązanie można znaleźć w ramach Stałej Współpracy Strukturalnej (PESCO), zapewnionej przez Traktat Lizboński. Rozwiązanie pociągnęłoby za sobą pozostanie w strukturach instytucji europejskich, z kilkoma niezbędnymi warunkami:

- Umową pomiędzy Francją i Niemcami
- Umową z innymi strategicznymi krajami, jak Hiszpania, Polska, Belgia, która pozwoli stworzyć dynamikę wokół członków UE
- Identyfikacją wspólnych celów politycznych
- Prawdziwą współpracą w sferze przemysłowej i prawdziwą europejską preferencją dla europejskich zamówień na broń
- Specjalną umową z Wielką Brytanią.

Mieczysław Cieniuch przedstawił optymistyczny pogląd na obecną politykę USA: dzięki prezydenturze Trumpa wywołana została dyskusja pozwalająca na wyjaśnienie wielu kwestii polityki transatlantyckiej. NATO nadal pozostaje gwarancją bezpieczeństwa dla wielu krajów członkowskich, w szczególności w Centralnej i Wschodniej Europie. Zachodząca transformacja Sojuszu jest procesem ciągłym, ponieważ NATO poszukuje dla siebie nowych obszarów korzyści, zwłaszcza misji zarządzania kryzysowego. Jednak od 2014 roku, wraz z nową sytuacją na Ukrainie, widzimy ponowne osłabienie pozycji Sojuszu na arenie międzynarodowej, jako że NATO powraca do swojej głównej funkcji jaką jest zapewnianie bezpieczeństwa wewnątrz terytorium Sojuszu. Gen. Cieniuch podkreślił, że spojrzenie Trumpa na stosunki międzynarodowe jest zorientowane głównie na relacje biznesowe a nie na bezpieczeństwo Europy. Jednak fakt, że oddziały amerykańskie właśnie przybyły na wschodnią flankę Sojuszu sugeruje, że amerykański prezydent nie zamierza zmienić pozycji USA wewnątrz NATO.

W skład drugiego panelu weszli: Robert Pszczel – Dyrektor Biura Informacyjnego NATO w Moskwie; Boris Tarasyuk – Były Minister Spraw Zagranicznych Ukrainy; Bogdan Klich – Senator Rzeczypospolitej Polskiej, były Minister Obrony Narodowej; Akkan Suver – Prezes

Marmara Group Foundation z Turcji; Istvan Gyarmati – Prezes International Centre for Democratic Transition na Węgrzech. Moderatorem panelu “Poza granicami NATO – wpływ nowych relacji amerykańsko-rosyjskich na sytuację w Europie Wschodniej, regionie Morza Czarnego i Azji Środkowej” był Prof. Artur Gruszczak z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

W swoim wystąpieniu Robert Pszczel podkreślił, że rozlokowanie wojsk NATO na wschodniej flance jest wysiłkiem wielonarodowym, a nie tylko działaniem podejmowanym przez USA. Stwierdził on, że NATO zawsze wypełniało swoje zobowiązania. Pozostają jednak pytania dotyczące zrównoważenia polityk i zobowiązań krajów członkowskich z ich możliwościami. Według R. Pszczela, Federacja Rosyjska odgrywa znaczącą rolę w stosunkach NATO-UE. Przypomniał on również, że Ukraina i Czarnogóra nie zostały zapomniane przez Sojusz, a NATO stara się jak najlepiej stawić czoła występującym międzynarodowymi wyzwaniom i podkreślać politykę otwartych drzwi NATO.

Borys Tarasiuk przedstawił wizję relacji administracji USA z Rosją, szczególnie po rosyjskiej agresji wobec Ukrainy. Stwierdził on, że Ukraina jest jedynym krajem w Europie rzeczywiście przeciwstawiającym się Rosji i stawiającym czoła trwającej wojnie. W jego opinii administracja Obamy, a obecnie Trumpa oraz Francja i Niemcy, dzielą pomiędzy siebie odpowiedzialność za istniejącą sytuację na zaanektowanym Krymie. Wg B. Tarasiuka nadal istnieje możliwość poprawy sytuacji Ukrainy, ponieważ Sekretarz Stanu USA Rex Tillerson stwierdził, że Rosja będzie ponosić odpowiedzialność za swoje działania przeciwko amerykańskim interesom. B. Tarasiuk podkreślił, iż ma nadzieję, że agresja przeciwko Ukrainie także zostanie w tym uwzględniona.

Senator Bogdan Klich oświadczył, że planując konferencję kilka miesięcy temu uważano, że będzie łatwiej rozmawiać o amerykańskiej polityce, ponieważ powinna ona stać się bardziej jasna, zrozumiała. Jednak kilka miesięcy po wyborze Donalda Trumpa, nadal nie jest łatwo przewidzieć, jaki kurs obejmie polityka USA wobec Europy, zwłaszcza jej części Centralnej i Wschodniej. Senator Klich stwierdził, że kraje europejskie powinny wziąć większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo. Wspomniał m.in. o różnych propozycjach wzmocnienia bezpieczeństwa, jakie pojawiły się po ogłoszeniu Brexitu, takie np. jak francusko-niemiecki nieformalny dokument sugerujący egzekwowanie europejskich zdolności w dziedzinie bezpieczeństwa.

Senator Klich powiedział, że istnieje popyt ze strony europejskich obywateli na większą integrację w kwestiach obrony i bardziej widoczne w tym zakresie działania ze strony Unii. Wybór Trumpa i ewentualna możliwość wycofania się USA z NATO mogą być katalizatorem jakiego Unia potrzebuje w celu wzmocnienia współpracy w kwestiach bezpieczeństwa. Senator Klich stwierdził, że Polska wspiera ten pomysł. W jego opinii, europejskie egzekwowanie bezpieczeństwa powinno nastąpić w ramach istniejących traktatów. Jeśli chodzi o NATO, konieczne jest pogłębienie współpracy z Ukrainą i Gruzją, ponieważ kraje te są partnerami Sojuszu. Sojusz powinien jednak pracować nad nowym wszechstronnym modelem strategicznym, jako że obecny, w opinii Senatora, jest nieaktualny.

Akkan Suver omawiał kwestie bezpieczeństwa w regionie Morza Czarnego. Przypomniał, że region ten jest strategiczną bramą, w szczególności dla Federacji Rosyjskiej. Istotne znaczenie dla bezpieczeństwa regionu ma stabilizacja tego obszaru. A. Suver stwierdził, że Turcja nie jest już dominującym graczem na Morzu Czarnym, a włączenie Bułgarii i Rumuni do NATO w 2014 roku przesunęło środowisko bezpieczeństwa na korzyść Zachodu.

Istvan Gyarmati stwierdził, że rosyjska okupacja Ukrainy nie jest jedynym problemem. Rosja odgrywa znaczącą rolę w globalnej niestabilności, także w konflikcie w Syrii, ponieważ Prezydent Putin wspiera Baszara al Asada. Według Gyarmatiego Rosja nie powinna być traktowana tak samo jak NATO, jako że podkreślanie jej roli w środowisku międzynarodowym w istocie ją mobilizuje. Gyarmati wierzy jednak w ważność współpracy Sojuszu z Rosją, w miarę możliwości i odpowiedniej oceny obecnej polityki.

**Program INDEX Pamięci Polaków Zamordowanych przez
Hitlerowców za Pomoc Żydom**

**„Sprawiedliwi i ich świat” – spotkania z historią dla młodzieży
ponadgimnazjalnej**

Termin: kwiecień-listopad 2017

Partnerzy: Województwo Małopolskie, Muzeum Historii Polski

Projekt „Sprawiedliwi i ich świat – Małopolska bogata w kultury” – spotkania z historią dla młodzieży ponadgimnazjalnej był skierowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych województwa małopolskiego. Był on odpowiedzią na duże powodzenie jakim się cieszył projekt w poprzednich latach. Głównym założeniem projektu edukacyjnego „Sprawiedliwi i ich Świat”, podobnie jak w przypadku poprzednich edycji projektu było przybliżenie młodzieży obywateli polskich uhonorowanych tytułem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. Poprzez ich historię młodzi ludzie poznali pozytywne wzorce zachowań oraz wartości, które należy pielęgnować. Umiejscowienie opowieści w kontekście historycznym pozwoliło młodzieży lepiej poznać II Rzeczpospolitą, a także okres okupacji niemieckiej. Projekt składał się z trzygodzinnego spotkania z młodzieżą w każdej ze szkół. Dzięki zorganizowanym lekcjom, uczniowie uzyskali szczegółowe informacje na temat pomocy niesionej przez Polaków dla Żydów, jej specyfiki, a także unikatowości sytuacji w jakiej pomoc była niesiona.

Osiągnięte rezultaty:

1. Upowszechnianie wiedzy na temat polskiego doświadczenia historycznego – pomocy niesionej przez Polaków dla Żydów. – 450 uczestników warsztatów.
2. Poprzez spotkania wzrosła identyfikacja młodzieży z miejscem pochodzenia i jego dziedzictwem kulturowym. Rezultatem było budowanie więzi lokalnych opartych na świadomości wspólnego dziedzictwa kulturowego. – każdy z warsztatów prowadzony był ze szczególnym zwróceniem uwagi na kontekst lokalny.

Fundacja Instytut Studiów Strategicznych od kilku już lat prowadzi projekt edukacyjny "Sprawiedliwi i ich świat" na obszarze województwa małopolskiego. Pomysł na projekt powstał podczas prac nad pierwszym polskim wydaniem Księgi Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, która została wydana przez Instytut. Przez kilka edycji projektu w warsztatach wzięło udział kilka tysięcy uczniów. Stworzyła się grupa szkół, które stale biorą udział w kolejnych edycjach i same zwracają się z zapytaniem o możliwość przeprowadzenia warsztatów z kolejnym rocznikiem uczniów.

Zainteresowanie szkół i odbiór warsztatów przez uczniów dowodzi, że projekt Sprawiedliwi i ich świat jest nadal potrzebny i powinien być kontynuowany w kolejnych latach.

Mapa pamięci – Wspólnota dziejów Polaków i Żydów na terenie Małopolski

Termin: maj-grudzień 2017

Partnerzy: Województwo Małopolskie, Muzeum Armii Krajowej

Projekt zakładał rozbudowę przystosowanej do urządzeń mobilnych strony internetowej „Małopolska Mapa Pomocy Żydom” dokumentującej i wyświetlającej informacje dotyczące mieszkańców Małopolski, którzy w czasie II wojny światowej pomagali osobom żydowskiego pochodzenia i spotkały ich za to represje ze strony niemieckiego okupanta. Strona internetowa www.mapapamieci.pl, powstała w 2017 roku między innymi z dotacji w ramach Mecenatu Małopolski, partnerem mapy jest miasto Kraków i Muzeum Armii Krajowej. Dotychczasowe prace pozwoliły opracować stronę informatycznie i graficznie, oraz opracować i opublikować informację o kilku małopolskich miejscowościach. Planujemy dalszą rozbudowę strony i opracowanie kolejnych miejscowości.

Mapa w nowoczesny i atrakcyjny dla odbiorcy sposób prezentuje miejsca tragicznych wydarzeń, ich wojenną historię a także przedstawi wszystkie dostępne informacje dotyczące pomagających i represjonowanych pochodzące z kwerendy historycznej, archiwistycznej, zebranej podczas wywiadów w terenie i w ramach dokumentacji etnograficznej. Dodatkowo użytkownicy poznają historię miejscowości, w których rozegrały się tragiczne wydarzenia i zobaczą ich zdjęcia – archiwalne i obecne. W ramach projektu poszukiwani są świadkowie wydarzeń i ich potomkowie i dokumentowanie ich relacji na różnych nośnikach.

Kolejnym etapem projektu będzie powstanie aplikacji mobilnej, która pozwoli na stworzenie szlaku turystycznego prezentującego miejsca w których mieszkali małopolscy Żydzi oraz miejsca, gdzie uzyskiwali oni pomoc podczas Holocaustu. Strona będzie przystosowana do odtwarzania podcastów i filmów, umożliwi też zainteresowanym samodzielne dodawanie informacji i zdjęć. Strona internetowa wraz z wszystkimi koniecznymi funkcjonalnościami stanie się obszerną bazą, zawierającą dane faktograficzne dotyczące osób, o których pamięć odchodzi w zapomnienie, szczególnie w młodym pokoleniu.

Życiorysy osób, które za swoją dobrą wolę i pomoc osobom żydowskiego pochodzenia straciły życie, zasługują na uwiecznienie i opisanie. By poszerzyć wiedzę o tych osobach planowana jest kampania informacyjna zachęcająca do składania takich świadectw przeprowadzona w małopolskich mediach. Zgromadzone dane zostaną zweryfikowane przez historyków i opracowane przez dziennikarzy.

Aplikacja zostanie uzupełniona o kalendarium wydarzeń w konkretnych miejscowościach Małopolski naznaczonych tragedią II wojny światowej a związanych z martyrologią Żydów i pomagających im Polaków. Wskaże najważniejsze miejsca eksterminacji Żydów, obozy pracy, getta, obozy tymczasowe. Noty historyczne zawierać będą także dane demograficzne, indeks zniszczonych miejsc kultu żydowskiego i ich historię.

Polska w Unii Europejskiej

Dialog Obywatelski "Bezpieczniejsza Polska, bezpieczniejsza Europa, bezpieczniejsi obywatele"

Termin: 8 września 2017

Organizatorzy: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Partnerzy: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

W dniu 8 września 2017 r. w Hotelu Holiday Inn Cracow odbył się Dialog Obywatelski z Panią Elżbietą Bieńkowską, Komisarz ds. Rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Spotkanie było prezentacją Europejskiego Programu Badań Obronnych oraz uruchomionej w czerwcu 2017 roku Akcji Przygotowawczej Europejskiego Programu Badań Obronnych (Preparatory Action on Defence Research). Program ten, po raz pierwszy w historii Unii Europejskiej, będzie wspierał innowacyjne badania nad technologiami w zakresie obronności. Jest on niepowtarzalną szansą dla uniwersytetów, instytutów badawczych i przedsiębiorstw pracujących nad modernizacją technologii militarnych. Umożliwi on wzmocnienie europejskiego potencjału obronnego i głębszą integrację w zakresie zdolności obronnych pomiędzy państwami należącymi do Unii Europejskiej.

Projekt „Nie wystarczy być...kobieta”

VI Konferencja pt. „Co to jest start-up i dlaczego jest dla wszystkich?”

Termin: 22 maja 2017

Organizatorzy: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Partnerzy: Gemini Holding, uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

W dniu 22 maja 2017 roku, w Hotelu Andel's przy ul. Pawiej 3 odbyła się VI konferencja z cyklu „Nie wystarczy być...kobieta” pt: „Co to jest startup i dlaczego jest dla wszystkich?”. Konferencja została zorganizowana przez Fundację Instytut Studiów Strategicznych.

Udział w konferencji wzięło ok. 60 osób w tym pracownicy akademicy, studenci, przedstawiciele firm, Urzędu Marszałkowskiego, środowiska krakowskiego oraz mediów. Przybyłych gości powitała Prezes Zarządu Fundacji Instytut Studiów Strategicznych, Pani Anna Szymańska-Klich. Następnie podczas wystąpienia otwierającego wysłuchaliśmy Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego, Prof. Andrzeja Chochoła.

W konferencji udział wzięli: Marilin Perez-Mazan (dyrektor jednego z działów Tworzenia Oprogramowania w Centrum Badawczo-Rozwojowym Motorola Solutions Polska), Ania Jakubowski (b. dyrektor generalna The Coca-Cola Company w Polsce), Bogumiła Matuszewska-Wojtyła (współzałożycielka startupu DrOmnibus), Marta Bradshaw (pomysłodawczyni i współwłaścicielka serwisu eataway.com), Paweł Nowak (prezes Contellio), Anna Sowa-Jadczyk (Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego), Michał Górecki (DGP – usługi profesjonalne dla biznesu), Edyta Woźniak (DGP – usługi profesjonalne dla biznesu). Część panelowa prowadzona była przez Jolantę Pawnik z Fundacji ISS.

W części panelowej uczestnicy podzielili się z widownią swoją wiedzą dotyczącą finansowania startupów oraz pozyskiwania na nie środków z funduszy. Paneliści opowiedzieli skąd wzięły się pomysły do rozpoczęcia działalności startupowej oraz jak rozwijają się dane

projekty. W dyskusji poruszone zostały również kwestie związane z udziałem kobiet w firmach, roli inwestorów, odwagi do działania i podążania za swoimi pasjami.

W drugiej części konferencji odbyły się dwa warsztaty: „Nie bój się działać” prowadzony przez Anię Jakubowski oraz „Sprzedaj swój pomysł” prowadzony przez Edytę Woźniak.

Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem środowisk zajmujących się problematyką startupów oraz pozyskiwaniem środków na rozpoczęcie nowej działalności. Łącznie w spotkaniu udział wzięło około 60 osób. Podczas spotkania zorganizowano trzy dyskusje - w formie tzw. „burzy mózgów”. Słuchacze konferencji kierowali do zaproszonych gości wiele interesujących i cennych pytań.

„ISS dla społeczeństwa obywatelskiego”

„Bezpiecznie w mediach, sprawiedliwie w historii – wakacyjne warsztaty dla dzieci i młodzieży”

Termin: 10 sierpnia – 15 października 2017

Organizatorzy: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Partnerzy: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Projekt „Bezpiecznie w mediach, sprawiedliwie w historii – wakacyjne warsztaty dla dzieci i młodzieży” skierowany był do uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w Krakowie. Jego głównym założeniem było szerzenie postaw obywatelskich, prezentacja zagadnień związanych z mediami, bezpieczeństwem własnego wizerunku w mediach i świadomego uczestnictwa w świecie mediów oraz prezentacja podstawowych kwestii związanych z dziedziną dziennikarstwa. Drugim celem projektu było szerzenie tolerancji, ukazywanie pozytywnych wzorców zachowań na przykładach z niedalekiej przeszłości związanych z pomocą Polaków ludności żydowskiej oraz pobudzenie aktywności młodzieży w życiu publicznym.

Projekt prowadzony był we współpracy ze Stowarzyszeniem Siemacha. Dzięki tej współpracy wszystkie zajęcia odbywały się w salach nieodpłatnie udostępnionych przez Stowarzyszenie, oraz uczestniczyli w nich podopieczni stowarzyszenia Siemacha. Zajęcia odbywały się w ośrodkach prowadzonych przez Siemachę w Wieliczce, w Krakowie przy ul. Długiej, w Krakowie przy ul. Ptaszyckiego i w Odporyszowie koło Tarnowa. W projekcie wzięło udział 56 osób, będących uczniami gimnazjów lub szkół ponadgimnazjalnych.

Projekt podzielony został na dwie części: warsztaty dziennikarskie i historyczne.

Warsztaty „Bezpiecznie w sieci, na wizji i w eterze. Wakacyjne warsztaty dla dzieci i młodzieży” przeznaczone były dla dzieci i młodzieży, których interesują kulisy funkcjonowania mediów i zastanawiają się nad wyborem zawodu dziennikarza w przyszłości. 12-godzinny cykl różnorodnych zajęć pozwolił nabyć podstawowe umiejętności a także

uwrażliwił na bezpieczeństwo funkcjonowania w świecie medialnym, ze szczególnym naciskiem na ochronę danych osobowych i własnego wizerunku. Program kursu ukierunkowany był na promowanie zasad bezpiecznego korzystania z mediów, ale także świadomego uczestnictwa w ich tworzeniu. Młodzi uczestnicy warsztatów nauczyli się weryfikować informacje, by odróżnić fake news od rzetelnego przekazu, podczas zajęć w plenerze uczestnicy opanowywali podstawowe zasady korzystania z magnetofonu radiowego i kamery, a na zajęciach komputerowych poznali zasady tworzenia treści na strony internetowe i do mediów społecznościowych. Zajęcia prowadziły dwie doświadczone dziennikarki związane z Radiem Kraków i portalami internetowymi takimi jak ONET i INTERIA – Jolanta Pawnik i Magdalena Gadowska.

Warsztaty historyczne „Sprawiedliwi i ich świat” skupiły się na ukazaniu młodzieży Małopolski, jako przestrzeni ukształtowanej na przestrzeni wieków poprzez wzajemne przenikanie się kultur i ich dialogu, których dziedzictwo przechowywane jest po dzień dzisiejszy. Przybliżenie młodzieży polskich obywateli uhonorowanych tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, szczególnie z terenów dobrze im znanych, pozwoliło na poznanie pozytywnych wzorców zachowań i wartości, które należy pielęgnować. Umieszczenie danej opowieści w szerszym kontekście historycznym pozwoliło młodzieży lepiej poznać historię Żydów polskich oraz okres okupacji niemieckiej.

W projekcie uczestniczył wolontariusz, studentka trzeciego roku studiów na UJ, która nie tylko wsparła projekt organizacyjnie ale wspierała prowadzących w prowadzeniu warsztatów. Za organizację warsztatów odpowiedzialny był specjalista do spraw organizacji. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem i zyskał bardzo pochlebne recenzje od uczestników.

Budżet partycypacyjny w praktyce

Doświadczenia i rekomendacje dla opracowania budżetu partycypacyjnego w gminach wiejsko-miejskich do 30 tyś. mieszkańców.

Termin: 1.11.2017 do dnia 31.01.2018

Organizatorzy: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Partnerzy: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt – „Budżet partycypacyjny w praktyce” ma na celu przekazanie doświadczeń i rekomendacji dla opracowania budżetu partycypacyjnego w gminach wiejsko-miejskich do 30 tyś. mieszkańców. Fundacja Instytut Studiów Strategicznych w latach 2014-2016 prowadziła z sukcesem Projekt "Lepsze Niepołomice", który polegał na wprowadzeniu budżetu partycypacyjnego w gminie Niepołomice. Obecny projekt zakłada przekazanie zdobytej wiedzy i doświadczenia we wdrażaniu i realizacji budżetu partycypacyjnego zarówno władzom samorządowym jak i mieszkańcom gmin. Celem realizacji projektu jest wzrost wiedzy przedstawicieli władz lokalnych i mieszkańców gmin do 30 tyś. mieszkańców na temat mechanizmów obywatelskich. Celem projektu jest również ukazanie korzyści jakie przynosi wprowadzenie budżetu partycypacyjnego, zarówno mieszkańcom, organizacjom pozarządowym, lokalnym władzom samorządowym, jak i sektorowi prywatnemu.

Działania:

- opracowanie i publikacja poradnika „Budżet partycypacyjny w praktyce”. Na podstawie doświadczeń i badań ewaluacyjnych opracowany zostanie praktyczny przewodnik „krok po kroku”, opracowania i wdrożenia budżetu partycypacyjnego w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich do 30 tyś. mieszkańców. Publikacja zostanie opracowana w formie ebooka i będzie dostępna do nieodpłatnego pobrania na stronie internetowej fundacji. Zostanie również rozesłana w formie elektronicznej do wszystkich urzędów gmin w Małopolsce.

- w ramach projektu zorganizujemy w Krakowie seminarium na temat wdrażania budżetu partypacyjnego i korzyści płynących z jego wdrożenia, dla przedstawicieli samorządów gmin województwa małopolskiego.
- W ramach projektu ISS przeprowadzi konsultacje i doradztwo dla 5 gmin małopolskich zainteresowanych wprowadzeniem budżetu partypacyjnego, lub mających problem z jego realizacją.

Szkolenia dla obcokrajowców mieszkających w Polsce

Termin: 16 i 17 grudnia 2017

Organizatorzy: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych

Partnerzy: Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych

W dniach 16 i 17 grudnia 2017 roku w siedzibie Fundacji odbyły się szkolenia dla Ukraińców mieszkających w Krakowie „Własny biznes dla obcokrajowców” oraz „Praca i dom - życie w Krakowie od podstaw”. Tematyka spotkań poświęcona była zagadnieniom związanym m.in. z pracą i mieszkaniem w Krakowie, prowadzeniem własnej działalności, prawom i obowiązkom obcokrajowców podczas ich pobytu w Polsce, ciążą i porodem w Polsce, studiom, ubezpieczeniom zdrowotnym, zapewnieniem opieki dla najmłodszych.